

Uitgebreide toelichting van het meetinstrument

Job Content Questionnaire (JCQ)

Maart 2021

Review: A.A.H. Lueb
R. Van Heugten
Invoer: M.L. Bokhorst

1 *Algemene gegevens*

	Het meetinstrument heeft betrekking op de volgende categorieën
Lichaamsregio	Overige
Aandoening (ICD)	Overige
Domein 'Menselijk functioneren' (ICF)	Opleiding, beroep/werk, economisch leven; Algemene taken en eisen

- *Korte beschrijving* → De JCQ richt zich vooral op de sociologische en psychologische aspecten van arbeid en organisatie. Er wordt rekening gehouden met objectieve sociologische omgevingsfactoren die invloed hebben op het individuele welzijn en gedrag van de werknemer. De JCQ meet de volgende 5 gebieden: psychologische eisen en mentale werkhoeveelheid, beslissingsruimte, sociale ondersteuning, fysieke eisen en baanonzekerheid. De eerste drie gebieden meten de stress-gerelateerde risico's van het werk en het actieve of passieve gedrag in relatie tot het werk. De laatste 2 gebieden brengen andere inhoudelijke aspecten van het werk in kaart. Er bestaan twee verschillende versies van de JCQ, namelijk een standaard 27-itemlijst en een meer uitgebreide 49-itemlijst.^{1,2}
- *Doelgroep* → werknemers met allerlei soorten beroepen
- *Auteur:*
 - ✓ *Oorspronkelijke versie* → Karasek RA (1985)³
 - ✓ *Nederlandse versie* → Houtman I (1995)⁴

2 *Doel van het meetinstrument*

- Inventariserend

3	<p><i>Soort / vorm van het meetinstrument</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Vragenlijst • <i>Opbouw</i> → 27-itemlijst en 49-itemlijst, onderverdeeld in 5 subschalen: Psychologische taakeisen; Sturingsmogelijkheden; Ondersteuning door leidinggevende; Ondersteuning door collega's; Lichamelijke taakeisen • <i>Invulinstructie</i> → in te vullen door de werknemer. De verschillende onderwerpen worden in zinnen uitgedrukt waarbij de werknemer aangeeft in hoeverre hij/zij het ermee eens is. • <i>Meetniveau</i> → per item: wijze score (1-4); meetniveau ordinaal De antwoorden worden gegeven op een 4-puntsschaal, van 'helemaal mee eens' tot 'helemaal oneens'
4	<p><i>Verkrijgbaarheid</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Opvraagbaar bij</i> → https://www.jcqcenter.com/usage-request-information/ • <i>Geschatte kosten</i> → gebruik voor onderzoek is gratis; gebruik voor commerciële doeleinden is tegen betaling mogelijk • <i>Copyright</i> → ja, JCQ Center
5	<p><i>Methodologische kwaliteit</i></p> <p>Gegevens over de methodologische kwaliteit zijn o.a. terug te vinden in de volgende reviews:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mateen B, Doogan C, Hayward K, Hourihan S, Hurford J, Playford D. Systematic review of health-related work outcome measures and quality criteria-based evaluations of their psychometric properties. 2017⁵ - Nast I, Bolten M, Meinschmidt G, Hellhammer D. How to measure prenatal stress?: a systematic review of psychometric instruments to assess psychosocial stress during pregnancy. 2013⁶
6	<p><i>Hanteerbaarheid / feasibility</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Taal</i> → origineel Engels, Nederlandse vertaling • <i>Benodigdheden</i> → invulformulier (online) • <i>Randvoorwaarden</i> → persoon moet alleen, zonder hulp van anderen, de vragen invullen • <i>Benodigde tijd</i> → ongeveer 15 tot 30 minuten⁷ • <i>Gebruikershandleiding</i> → ja, beschikbaar via https://www.jcqcenter.com/
7	<p><i>Normgegevens</i></p> <p>Gemiddelde en sd's uitgewerkt voor 4 landen.¹</p>
8	<p><i>Overige gegevens</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Er bestaat ook een JCQ2. De JCQ1 wordt voornamelijk gebruikt als een instrument voor academisch onderzoek en is alleen gericht op de taak van de werknemer. De JCQ2 meet werkinhoud ook op bedrijfsniveau, waardoor bedrijfsfocus mogelijk is.⁸

1. Karasek R, Brisson C, Kawakami N, Houtman I, Bongers P, Amick B. The Job Content Questionnaire (JCQ): an instrument for internationally comparative assessments of psychosocial job characteristics. *Journal of Occupational Health Psychology*. 1998;3(4):322-355.
2. CAPA Evolutie van de fysieke en fysiologische capaciteiten in functie van de leeftijd: antwoord op de stereotypen betreffende de oudere werknemer. Beschikbaar via: <http://www.ageingatwork.eu/resources/overzicht-bestaande-vragenlijsten-fod- waso.pdf>
3. Karasek RA. Job Content Questionnaire and user's guide. Lowell: University of Massachusetts, Department of Work Environment; 1985.
4. Houtman I. Reliability and validity of the Dutch version of the Karasek Job Content Questionnaire. NIOSH/APA conference on stress, work and health. Washington, DC: APA; 1995.
5. Mateen B, Doogan C, Hayward K, Hourihan S, Hurford J, Playford D. Systematic review of health-related work outcome measures and quality criteria-based evaluations of their psychometric properties. *Archives of Physical Medicine and Rehabilitation*. 2017;98:534-60.
6. Nast I, Bolten M, Meinlschmidt G, Hellhammer D. How to measure prenatal stress?: a systematic review of psychometric instruments to assess psychosocial stress during pregnancy. *Paediatric and Perinatal Epidemiology*. 2013;27:313–322.
7. Sanderman R, Hosman CMH, Mulder M. Het meten van determinanten van gezondheid: een overzicht van beschikbare meetinstrumenten. Assen: van Gorcum; 1995.
8. JCQ Center. JCQ & JCQ2. Available from: <https://www.jcqcenter.com/questionnaires-jcq-jcq2/> [Geraadpleegd: 1 april 2021]